

Evidencijski broj / Article ID: 19726108
Vrsta novine / Frequency: Dnevna
Zemlja porijekla / Country of origin: Hrvatska
Rubrika / Section:

72. Dubrovačke ljetne igre

Bez zabavljačke hirovitosti, duboko promišljanje skladbi

 Jelena Sviben

Uz Dubrovački simfonijski orkestar i dirigenta Eduarda Straussera, na Dubrovačkim ljetnim igrama nastupio je pijanist Goran Filipec. Koncert je održan u srijedu, 18. kolovoza, ispred dubrovačke katedrale, a izvedene su skladbe "Totentanz" i "Španjolska rapsodija" Franza Liszta (druga u obradi za klavir i orkestar Ferruccio Busonija) te "Druga simfonija u C-duru" Roberta Schumanna.

Obje Lisztove skladbe dobro su poznate, međutim, ne u varijantama koje smo imali prilike čuti na Igra-

ma. Liszt je napisao dvije verzije "Totentanza" za klavir i orkestar, a na koncertu smo slušali onu raniju u kojoj je izražena trodijelnost oblika.

Svojevrsno smirenje

U sredini skladbe nalazi se koralni dio temeljen na psalmu De Profundis i funkcionira kao svojevrsno smirenje između vanjskih dijelova. Busonijeva pak obrada Lisztove "Španjolske rapsodije" može, zbog bogate instrumentacije i korištenja različitih udaraljki poput tamburina i kastanjeta u svrhu "španjolskog" zvuka, biti spektakularna, pa čak i na granicama kiča. Ali može biti i "staloženija". Ako pogledamo parti-

tu, možemo primijetiti da su ruke klavirista u ovoj verziji bliže jedna drugoj. Nema onih dijelova koji u verziji za klavir solo ostavljaju dojam oponašanja orkestra, odnosno skokova preko cijele klavijature kojima klavirist odgovara sam sebi. Ovdje orkestar doista svira, a klavirist ima "jednu dionicu". Sve to

Uz Dubrovački simfonijski orkestar i dirigenta Eduarda Straussera nastupio je pijanist Goran Filipec

ne znači da je skladba manje virtuozna, ali je preglednija, što odgovara Filipecovom načinu interpretacije.

U njegovom nastupu naglasak nije na sviračkoj virtuoznosti ili na zvukovnim efektima (klavirističkim ili orkestralnim) nego na detaljima svake skladbe. To se podjednako odnosi na makrorazinu, kao i na mikrorazinu.

U izvedbi jasno ističe svaki, pa i najmanji, motiv. U dijelovima u kojima je orkestar u prvome planu, dok klavir za to vrijeme izvodi različite pasaze kao u provedbi nekog koncerta za klavir, nikad ne dolazi do zvukovnog zasićenja nego se čuju "dvije stvari" istodobno – prepo-

znatljivu temu ili motive glasno čujemo u orkestru, a klavir savršeno jasno izvodi svoju virtuoznu dionicu. Uz to, klavir na ovome koncertu nikada nije zvučao tvrdo, svaki ton je izveden s kristalnom jasnoćom, a pojedine brze ljestvične pasaze zvučale su mekano poput glisanda.

I Filipecov stav na pozornici odat je staloženog i pažljivog izvođača kojemu je u prvome planu djelo koje izvodi. Bez velikih pokreta tijekom i glavom, bez izraza lica koji bi ođavali raznježenost ili žestinu, ovisno o karakteru glazbe.

U onim pak dijelovima koje izvodi samo orkestar, ostavlja dojam pažljivog slušatelja, a ne nekoga tko je

Evidencijski broj / Article ID: 19726108
Vrsta novine / Frequency: Dnevna
Zemlja porijekla / Country of origin: Hrvatska
Rubrika / Section:

DOBROVAČKE LIJETNE IGRE

"otplovio u drugi svijet".

U izvedbi Schumannove simfonije pod ravnanjem dirigenta Eduarda Straussera do izražaja je također došla dirigentova pozornost za detalje u unutrašnjosti skladbe kao što

Ispred katedrale izveli su skladbe Liszta i Schumanna

su, na primjer, solo viola u drugome stavku, kratka melodija violončela u trećem, fanfare na kraju četvrtog stavka koje zvuči kao izranjanje, a ne "zaglušivanje" ili nadglasavanje.

Odabir tempa

Ovoj pozornosti za detalje dobro je odgovarao i odabir tempa koji bi se u svakom stavku mogao opisati kao umjeren (bez pretjerano brzog drugog ili previše meditativnog trećeg), tako da svi ti detalji doista imaju vremena doći do izražaja.

Nakon koncerta publika je izvođače nagradila dugim pljeskom. Tome ipak nije uslijedio nikakav doatak, što je možda također odraz karaktera ovih umjetnika: bez zabavljačke hirovitosti, duboko promišljanje svake skladbe do najsitnijih detalja. □